

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเพื่อการคาดคะเนจำนวนครู และจำนวนนักเรียนในอนาคตเป็นสิ่งจำเป็น และควรจะได้มีการศึกษาค้นคว้าอย่างละเอียดยิ่งขึ้น ในฐานะที่การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเพื่อประโยชน์ในการวางแผนล่วงหน้าในการเตรียมครู อาคาร สถานที่เรียน และอุปกรณ์การสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาสำเร็จด้วยดี และมีประสิทธิภาพ จากสถิติการศึกษาเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากร พบว่า จำนวนนักเรียนที่มีอยู่ในชั้น ป.1 อายุ 7 ปี มีจำนวนมากกว่าจำนวนประชากรในอายุ 7 ปี ทั้งนี้ เนื่องจากเราใช้ข้อมูลพื้นฐานเป็นหลักในการคำนวณจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาในอนาคต คือ ถือว่าจำนวนนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 มีอายุ 7 ปี ซึ่งความจริงแล้วในชั้น ป.1 มีจำนวนนักเรียนอายุตั้งแต่ 5-13 ปี อยู่เป็นอัตราส่วนต่าง ๆ กัน ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาจำนวนนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ว่ามีจำนวนนักเรียนอายุตั้งแต่ 5-13 ปี อยู่เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนประชากรอายุ 5-13 ปี เป็นรายอายุ เพื่อนำไปคำนวณหาจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาในอนาคต โดยใช้อัตราส่วนแนวโน้ม (Trend Ratio) จำนวนนักเรียน แล้วคำนวณหาจำนวนครู ระดับชั้นประถมศึกษาที่คาดว่าจะมีในอนาคตให้พอเพียงกับจำนวนนักเรียนในอนาคต โดยใช้มาตรฐานอัตราส่วนนักเรียนต่อครูของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานของยูเนสโกและอัตราส่วนนักเรียนต่อครูที่เป็นจริงในปัจจุบันที่ได้จากการวิจัย

ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการวิจัย

1. สถิติจำนวนครู และจำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2512-2517 จากฝ่ายอำนวยการ และประถมศึกษา คณะกรรมการสภาการศึกษาแห่งชาติ และจำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จำแนกตามอายุและชั้นเรียน จากรายงานภาคสมบูรณ

รายงานการศึกษา (ภาคสถิติ) และรายงานครู ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายก - รัฐมนตรี และกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

2. ทัวเลขจำนวนประชากรของประเทศไทย แยกตามหมวดอายุ เพศ และรายปี ในอนาคต คำนวณโดยใช้จำนวนประชากรจากสำมะโนประชากรปี 2513 เป็นฐาน ซึ่งคณะทำงานประมาณจำนวนประชากร สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้คำนวณไว้แล้ว เพื่อนำมาคำนวณแยกจำนวนประชากร เป็นรายอายุ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ห้อัตราส่วนนักเรียนค่อครูที่เป็นจริงในปัจจุบัน โดยเอาจำนวนครูที่ทำการสอนจริงหารด้วยจำนวนนักเรียนทั้งหมด เป็นรายปี ระหว่างปี พ.ศ. 2512-2517
2. ประมาณจำนวนนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ในอนาคตระหว่างปี 2518-2528 โดย
 - 2.1 นำจำนวนประชากรในหมวดอายุ 5-9, 10-14 มาแยกเป็นรายอายุตั้งแต่ อายุ 5-13 ปี โดยใช้วิธีการประมาณคามอายุ (Sprague Multiplier)
 - 2.2 ห้อัตราส่วนระหว่างนักเรียนชั้น ป.1 กับจำนวนประชากรในวัยเรียนระหว่างอายุ 5-13 ปี ว่ามีเป็นห้อัตราส่วนเท่าไร
 - 2.3 ประมาณจำนวนนักเรียนชั้น ป.1 โดยการเอาจำนวนประชากรในวัยเรียนเป็นรายอายุ ตั้งแต่ 5-13 ปี คูณกับห้อัตราส่วนที่ได้ในข้อ 2.2
3. ประมาณจำนวนนักเรียนในอนาคตระดับชั้นประถมศึกษา โดยใช้แนวโน้มแนวโน้มจำนวนนักเรียน (Trend Ratio)
4. ประมาณจำนวนครูที่ต้องการในอนาคต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2518-2528 โดยใช้

$$\text{จำนวนครูที่คาดว่าจะมี} = \frac{\text{จำนวนนักเรียนที่ประมาณในอนาคต}}{\text{ห้อัตราส่วนนักเรียนค่อครู 1 คน}}$$

โดยใช้มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรฐานของยูเนสโก และตามห้อัตราส่วนที่เป็นจริงในปัจจุบัน

ผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยพบว่า

1. อัตราสวนนักเรียนชั้น ป.1 ต่อจำนวนประชากรในวัยเรียนอายุ 5-13 ปี โดยเฉลี่ยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของจำนวนประชากรแต่ละอายุ ดังนี้

ประชากรอายุ 5 ปี	คิดเป็นจำนวนนักเรียนชั้น ป.1	4.97%
ประชากรอายุ 6 ปี	คิดเป็นจำนวนนักเรียนชั้น ป.1	38.56%
ประชากรอายุ 7 ปี	คิดเป็นจำนวนนักเรียนชั้น ป.1	57.32%
ประชากรอายุ 8 ปี	คิดเป็นจำนวนนักเรียนชั้น ป.1	22.78%
ประชากรอายุ 9 ปี	คิดเป็นจำนวนนักเรียนชั้น ป.1	6.12%
ประชากรอายุ 10 ปี	คิดเป็นจำนวนนักเรียนชั้น ป.1	2.20%
ประชากรอายุ 11 ปี	คิดเป็นจำนวนนักเรียนชั้น ป.1	0.80%
ประชากรอายุ 12 ปี	คิดเป็นจำนวนนักเรียนชั้น ป.1	0.44%
ประชากรอายุ 13 ปี	คิดเป็นจำนวนนักเรียนชั้น ป.1	0.22%

2. จำนวนครูที่คาดว่าจะควรมีในอนาคตเพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในอนาคต โดยใช้มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (31:1) มาตรฐานของยูเนสโก (40:1) และตามอัตราสวนนักเรียนต่อครูที่เป็นจริงในปัจจุบันที่ได้จากผลการวิจัย (30.16 :1) ซึ่งผลการฉายภาพจำนวนครูที่ควรมีปรากฏดังตารางที่ 6

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนครุระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ, ยูเนสโก และที่เป็นจริงในปัจจุบัน

ปีการศึกษา	จำนวนครูที่คาดว่าจะจะมีตาม		
	มาตรฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ	ยูเนสโก	ที่เป็นจริงในปัจจุบัน
2518	231,411	173,558	230,183
2519	235,830	176,872	234,579
2520	239,768	179,826	238,496
2521	264,715	198,536	263,311
2522	267,225	200,419	265,808
2523	268,392	201,294	266,969
2524	268,796	201,584	262,370
2525	268,635	201,476	267,210
2526	268,187	201,140	266,765
2527	267,381	200,536	265,963
2528	267,116	200,374	265,748

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูที่เป็นจริงในปัจจุบัน ใกล้เคียงกับมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เท่ากับ 30.16 : 1 และจากผลการประมาณจำนวนนักเรียนในอนาคตปี 2521 ซึ่งเป็นปีที่จะเริ่มใช้ระบบการศึกษา 6:3:3 พบว่า จำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในปี พ.ศ. 2521 จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นกว่าจำนวนนักเรียนในปี พ.ศ. 2520 อยู่ 738,426 คน ซึ่งเท่ากับ 10.40% ทั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนเมื่อจบชั้น ป.4 แล้ว จะต้องศึกษาต่อไปในชั้น ป.5 และ ป.6 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ จากผล

การฉายภาพพบว่า ในปี พ.ศ. 2519 ต้องการครูระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้น 4,396 คน ปี 2520 ต้องการครูเพิ่มขึ้น 3,917 คน แต่สำหรับปี 2521 ต้องการครูเพิ่มมากขึ้นถึง 24,815 คน เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ในการวางแผนการเตรียมครูในระดับประถมศึกษา ควรจะได้พิจารณาถึงเรื่องนี้ด้วย

จากผลการฉายภาพพบว่า ในอนาคตต่อ ๆ ไป ความต้องการจำนวนครูจะลดลง เมื่อคิดจากจำนวนประชากรในวัยเรียนที่ลดลง เนื่องจากจำนวนประชากรในอนาคตเราใช้ข้อสมมุติขึ้นต่่าเกี่ยวกับอัตราการเกิด การตาย และอัตราการภาวะเจริญพันธุ์ เพราะประสิทธิภาพของการแพทย์สาธารณสุข และการวางแผนครอบครัว ครูจะรับภาระจำนวนนักเรียนน้อยลง ผลการวิจัยนี้จะเป็นเครื่องชี้ในการกำหนดมาตรฐานอัตราส่วนนักเรียนต่อครู และอัตราส่วนนักเรียนต่อครูตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ควรจะเปลี่ยนแปลงไป อาจจะเป็น 25:1 หรือน้อยกว่า จะทำให้ครูมีโอกาสดูแลเอาใจใส่เด็กนักเรียนได้ทั่วถึง จะทำให้นักเรียนเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้คุณภาพของการศึกษาระดับประถมศึกษาดียิ่งขึ้น

ขอเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องนี้ ต่อไปให้มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด และพยากรณ์ได้ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด จำเป็นต้องมีข้อมูลที่มีรายละเอียดมากขึ้น ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ ควรจะได้มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนแยกตามชั้นเป็นรายอายุ จำนวนครู ให้ทันสมัยทุกปี เพื่อการวิจัยจะได้แสดงรายละเอียดได้ยิ่งขึ้น และนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน เพื่อที่จะได้ทราบถึงความต้องการครูอย่างละเอียด

นอกจากนี้ ควรจะได้ศึกษาสถิติจำนวนนักเรียน จำนวนครู ของแต่ละเขต หรือภาคการศึกษา จัดแบ่งออกเป็นอำเภอ ๆ เพื่อที่จะศึกษาดูว่าอำเภอใดมีจำนวนนักเรียนหนาแน่นมากหรือน้อย และมีจำนวนครูตามอัตราส่วนนักเรียนต่อครูตามมาตรฐานหรือไม่ และจะทำให้ได้สถิติจำนวนครูที่ต้องการละเอียดยิ่งขึ้น เป็นการลดปัญหาการขาดแคลนครูในชนบท หรือถิ่นกันดาร และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการศึกษาภาคบังคับด้วย